

Raadsvoorstel

Onderwerp:

vaststelling Financiële Verordening 2024
gemeente Beesel

portefeuillehouder: Bob Vostermans

datum vergadering: 4 maart 2024

zaaknummer: 0889354311

Samenvatting

Tot en met 2022 gaf de accountant in de controleverklaring onder andere een oordeel over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Vanaf 2023 legt het college, met in achtneming van een verantwoordinggrens met een toelichting, in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen.

Aan de financiële verordening hebben we een hoofdstuk rechtmatigheid toegevoegd. Hierin zijn de kaders en afspraken ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording vastgelegd. In dit hoofdstuk hebben we ook de stellige uitspraken die staan in de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV uitgewerkt. De raad stelt met name de kaders vast voor de verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van 2023 stelt de raad ook het normenkader rechtmatigheid jaarlijks vast. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Tot en met 2022 stelde het college dit normenkader vast en kreeg de raad dit ter informatie.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het toelichten en verantwoorden meer centraal staat, is het mogelijk om vooraf afspraken te maken tussen de gemeenteraad en het college welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel). Deze afspraken hebben we nu ook opgenomen in de financiële verordening.

Voorstel

- vast te stellen: de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2024;
- in te trekken: het besluit van de raad van 10 juli 2023 tot vaststelling van de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2023.2 en tot intrekking van de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2023.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Artikel 212 van de Gemeentewet schrijft voor dat de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vaststelt. Deze financiële verordening is de kapstok voor het gehele financiële beheer en beleid. In deze verordening wordt op onderdelen verwezen naar onderliggende nota's, waarin het beleid meer tot in detail wordt uitgeschreven.

Wettelijk is vastgelegd dat gemeenten jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moeten opstellen. De regelgeving hieromtrent is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Tot en met 2022 gaf de accountant in de controleverklaring onder andere een oordeel over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Vanaf 2023 legt het college met in achtneming van een verantwoordinggrens met een toelichting in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het toelichten en verantwoorden meer centraal staat, is het mogelijk om vooraf afspraken te maken tussen de gemeenteraad en het college welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel). Deze afspraken nemen we in de financiële verordening op.

2. Doelstelling

- vast te stellen: de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2024;
- in te trekken: het besluit van de raad van 10 juli 2023 tot vaststelling van de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2023.2 en tot intrekking van de Financiële verordening van de gemeente Beesel 2023.

3. Uitgangssituatie

Op 10 juli 2023 heeft de Raad de Financiële Verordening 2023.2 vastgesteld.

De commissie BBV heeft in 2023 de kadernota rechtmatigheid gepubliceerd (en vervolgens nog eens geactualiseerd) met hierin opgenomen een aantal stellige uitspraken.

4. Rol gemeente

Niet van toepassing

5. Toelichting

Ten opzichte van de Financiële verordening 2023.2 is er 1 grote wijziging. We hebben een hoofdstuk rechtmatigheid toegevoegd. In november 2023 is de kadernota rechtmatigheid 2023 geactualiseerd. Deze kadernota is een richtlijn voor de rechtmatigheidsverantwoording van de commissie BBV. Het doel is een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV te bevorderen. De richtlijnen van de commissie BBV worden onderverdeeld naar stellige uitspraken en aanbevelingen. Met stellige uitspraken geeft de commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Dit betekent dat verwacht wordt dat stellige uitspraken worden gevolgd. Indien een gemeente toch een afwijkende interpretatie kiest (de gemeente is van oordeel dat in haar specifieke omstandigheden een andere lijn beter past en ook 'BBV-proof' is), dan moet zij dit expliciet motiveren en kenbaar maken bij de begroting en jaarstukken.

De stellige uitspraken hiervan hebben we opgenomen in de bijlage van de financiële verordening 2024 en zijn uitgewerkt in de artikelen van hoofdstuk 2 van de verordening.

De commissie BBV heeft aangegeven dat we deze met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 moeten opnemen in de financiële verordening. In de oude verordening hadden we in artikel 11

lid 4 en artikel 19 lid 2 al passages over de rechtmatigheid opgenomen. Deze zijn nu geschrapt en we hebben deze verwerkt in het nieuwe hoofdstuk.

Opgemerkt wordt dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording een groeiproces is. Een groeiproces gericht de verbetering van de bedrijfsvoering en de interne beheersing. Er zijn nog veel vragen en onduidelijkheden die bij de commissie BBV gesteld worden. Er is inmiddels een Q&A rechtmatigheidverantwoording en een nadere toelichting begrotingsrechtmatigheid verschenen. De verordening is opgesteld op basis van de huidige inzichten. Mochten er in de periode tussen nu en de jaarrekeningcontrole ander inzichten komen, dan zullen we dit in de paragraaf bedrijfsvoering toelichten.

We gaan rapporteren m.b.v. een tabel. We volgen hier het voorbeeld van de commissie BBV. De hieronder opgenomen bedragen zijn fictief.

De constateerde afwijkingen betreffen:

	Fouten	Onduidelijkheden
Begrotingscriterium		
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€ 2,0 M	
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 1,5 M	
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	€ 0,0 M	
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	€ 0,7 M	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 4,2 M	
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 1,8 M	
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€ 2,4 M	
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))	€ 4,5 M	
M&O criterium		
(Geen)bevindingen		

De grens waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen wordt door de raad bepaald en bedraagt maximaal 3% van de totale lasten. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten (dus het niet naleven van wet- en regelgeving) en afzonderlijke posten waarvan bij het college onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. Voor zowel fouten als onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden mogen daarbij niet bij elkaar opgeteld te worden.

In artikel 12. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording hebben we opgenomen dat we het verantwoordingspercentage volgen zoals genoemd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

Toelichting Tabel:

Begrotingscriterium

Met betrekking tot het begrotingscriterium hebben we in artikel 13 van de nieuwe verordening een aantal spelregels opgenomen.

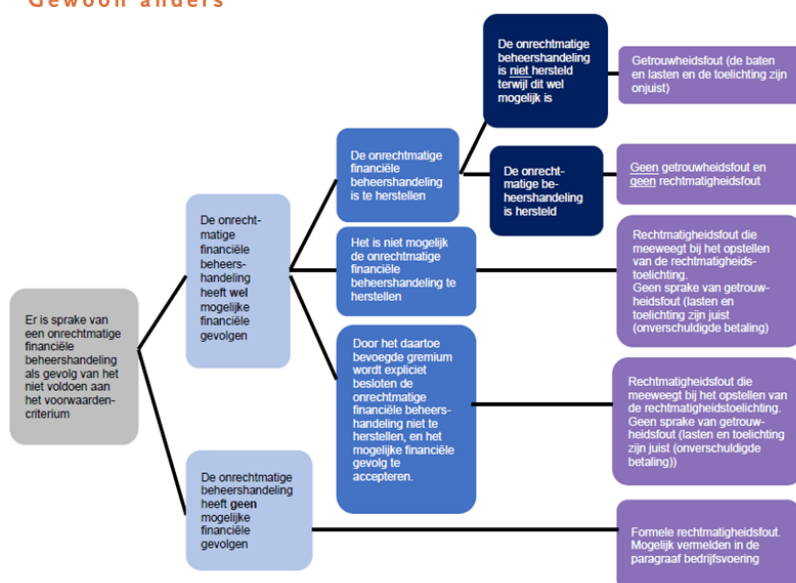
- Onder 1a in de tabel nemen we overschrijdingen van de lasten van een programma op indien $\geq \text{€ } 100.000$ of meer zijn.
- Onder 1b in de tabel nemen we overschrijdingen van investeringskredieten op. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd, zoals opgenomen in artikel 8 lid 6.
- Onder 2 in de tabel nemen we de stortingen en onttrekkingen van reserves op voor zover deze niet begroot zijn. In artikel 18 lid 2 van de financiële verordening is opgenomen: het college mag beschikken over reserves voor zover het activiteiten betreft die passen binnen de voor de betreffende reserve geformuleerde doelstellingen en de daaraan gekoppelde autorisaties. In de tussentijdse rapportages en de jaarrekening informeert het college de raad over de mutaties in de reserves.
- Onder 3 in de tabel nemen we over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten/investeringen worden als onrechtmatig aangemerkt als deze afwijkingen niet tijdig in de begroting zijn verwerkt. Het betreft afwijkingen die gedurende het begrotingsjaar wel al bekend zijn of behoorden te zijn bij de ambtelijke organisatie/college, maar niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben geleid. De raad definieert de jaarrekening als moment van tijdig informeren aan de raad voor de afwijkingen van het begrotingsjaar.
- Onder 4 in de tabel nemen we op welke overschrijdingen van lasten en investeringen en niet begrote reservemutaties passen binnen het beleid en daarmee acceptabel zijn.
- Onder 5 staat het resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheid. Hiervoor wordt een verklaring gegeven voor posten $\geq \text{€ } 100.000$.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De controles hierop voeren we gedurende het jaar uit tijdens de Interne Controle.

Nieuw is dat het college de raad jaarlijks ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aanbiedt. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Tot en met 2022 stelde het college dit normenkader vast en kreeg de raad dit ter informatie.

In de bado-notitie is het voorwaardencriterium als volgt uitgewerkt:

M&O criterium

Het Misbruik & Oneigenlijk gebruik-criterium heeft betrekking op het voorkomen, ontdekken en corrigeren van M&O van overheids gelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen. De gemeente Beesel heeft geen overkoepelend M&O-beleid. We nemen de regels met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen op in de desbetreffende verordeningen, nota's en beleidsregels. Bij de interne controle nemen we het M&O-aspect mee.

- a. Financieel
Kaderstellend
- b. Juridisch
Verordening ingevolge artikel 212 Gemeentewet.
De verordening moet gepubliceerd worden en ter informatie naar de Provincie Limburg gestuurd worden.
- c. Risico's
-

6. Visie Blij in Beesel

Niet van toepassing

7. Toegankelijkheid

Niet van toepassing

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

- Financiële verordening gemeente Beesel 2024
- Kadernota rechtmatigheid 2023